

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	2.20 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	2.30 zł.
Z agencjach miesięcznie	2.30 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2.53 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, środa 6 stycznia 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-14m od wiersza petyt. lub jego miejsca 10 groszy. Rekl. za tekst wiersz 3-14m 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Co się dzieje w Gdańsku?

Senat w m. Gdańska uchwalił przyjąć na siebie gwarancję państwową co do zaciągnięcia pożyczki długoterminowej dla Gdańska w wysokości 50 milionów gdańskich. Z kwoty tej 10 milionów ma być przeznaczonych na gminy i powiaty itd., 20 milionów na kredyty dla rolnictwa i dalsze 20 milionów na kredyty dla przemysłu, handlu i rzemiosł.

Układ, zawarty między partjami obywatelskimi a socjalistami, zdaje się być poważnie zachwiany. Socjaliści starają się o uzdrowienie stosunków gospo-

darczych w Gdańsku, dążąc do zredukowania nadmiernej liczby urzędników, w głównej mierze odpowiedzialnych za dotychczasowe niepowodzenia Gdańska w dążeniu do stworzenia lepszego współzycia z Polską. Nacjonaliści natomiast wcale nie myślą o tem, aby zrezygnować z dotychczasowej swej polityki.

Z kół zbliżonych do senatu donoszą, że należy się spodziewać, iż nieporozumienie to spowoduje w niedługim już czasie poważniejsze zmiany w senacie.

Francuz o armji polskiej.

Na półkach księgarskich ukazała się książka o armji polskiej piera Karola Henry'ego szefa gabinetu ministra wojny, Painlevo, który napisał do niej przedmowę.

Książka Karola Henry'ego, zawierająca również odezwę gen. Courauda w sprawie armji polskiej, jest szkieletem dziejów armji polskiej od 12 wieku począwszy, który przedstawia z kolei wysiłki w kierunku zorganizowania polskiej siły zbrojnej w okresie wojny, z uwzględnieniem zasług poszczególnych wodzów, jak marsza-

łek Piłsudski, generałowie Józef Haller, Dowbór Muśnicki i Żeligowski.

Oddzielny rozdział poświęcony jest obecnej organizacji armji i manewrom z roku 1925, przyczem autor uwydatnia wielkie postępy, dokonane na polu wojskowości w ostatnim okresie urzędowania b. ministra wojny, gen. Sikorskiego.

Fachowa ta książka wywołała wielkie zainteresowanie wśród wojskowych sier francuskich.

Wielka burza w Anglii.

Trwająca od kilku dni, nieprzerwanie prawie, szalona burza w Anglii wyrządziła znowu znaczne szkody. Obfite deszcze spowodowały dalsze podniesienie się poziomu wód w rzekach i strumieniach górskich.

Największa pod tym względem katastrofa zagraża nizinom Walji i Midlandu. W Walji wylały rzeki: Dee, Severn, Wye i Conway, których wody utworzyły prawdziwe jeziora i zatopiły masy trzody i sprzętów gospodarstwa domowego.

Poziom wody w rzece Severn w hrabstwie Worcester jest o 12 stóp wyższy od przeciętnego poziomu letniego. Przybrała również znacznie Tamiza w górnym jej biegu.

Wiatr spowodował znaczne opóźnienia w komunikacji okrętowej, szczególnie we wschodniej części kanału angielskiego. Parowce, które zdążyły z Boulogne do Folkestone, odrzucone zostały siłą fal do Dover.

Parowiec szwedzki „Atlantem” zdążający do Folkestone, stracił propeller, wskutek czego fale odrzuciły go do Beachy Head. Parowiec utknął na mieliznie i wezwał pomocy, z którą pospieszyli mu znajdujące się w pobliżu statki.

Dlaczego ustąpił książę Karol?

Z Bukaresztu donoszą do „Neue Freie Presse”, że powodem zrzeczenia się praw do tronu przez ks. Karola był jego stosunek z pewną żydówką, która towarzyszyła mu ostatnio w podróży do Londynu, gdzie ks. Karol zastępował króla na pogrzebie królowej matki Aleksandry. Z Londynu książę miał się udać do Wenecji, skąd wysłał rezygnację pod adresem króla.

Inne wersje głoszą, że powodem zrzeczenia się następstwa tronu jest zatarg z rządem. Ks. Karol, jako szef lotnictwa, miał nie zgodzić się na usunięcie z armji lotników, którzy byli wysłani do Holandji, gdzie zakupili nieodpowiednie aparaty. Ks. Karol opuścił już Włochy i wyjechał do Szwajcarii.

Dziennik przypomina, że 1918 r. znana była afera ks. Karola, który ożenił się był z panią Lambri. Ślub odbył się wbrew woli rodziców w Odesie. Dopiero po 2 ch latach udało się skłonić do rozvodu ks. Karola, który poślubił w r. 1921 ks. Helenę.

Prasa praska, omawiając zrzeczenie się przez księcia Karola rumuńskiego praw do tronu, pisze o jego dotychczasowej działalności na różnych polach i podkreśla sympatję, jaką zjednał sobie książę Karol w Czechosłowacji, szczególnie od czasu jego udziału w kongresie lotniczym w Pradze.

Sprawy polskie.

Ile wódki wypija Polska?

Państwowy monopol spirytusowy ogłasza sprawozdanie, w którym podaje sumę 155 milionów 500 tys. złotych jako dochód ze sprzedaży spirytusu. Jest to obliczenie do 1 grudnia. Nie należy jednak wątpić, że „Gwiazdka i „Noc Sylwestrowa” dopełnią w Polsce sumy 160 milionów złotych za spirytus w r. 1925.

Czysty zysk monopolu spirytusowego wynosić ma za rok 1925, 30 milionów złotych, a więc tyle, ile kosztuje ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Groźba powodzi w Polsce.

Ze wszystkich stron kraju nadechodzą wiadomości, iż wskutek nagłego ocieplenia się, skorupa lodowa rzek została skruszona i niektóre miejscowości zostały zagrożone powodzią.

I tak: Wisła ruszyła już na całej długości tak, że została przywrócona komunikacja wodna między Warszawą a Płockiem.

Gwałtowny przybór wody w Sanie spowodował zerwanie mostu łączącego Zasanie z Przemysłem. Na szczęście ofiar w ludziach nie było.

Z Małopolski Wschodniej donoszą, iż płynąca kra na Prucie spowodowała pod mostem kolejowym pod Kołomyją zator, grożąc mu zawaleniem. Pomimo pomocy ze strony saperów i artylerji, dwa przęsła mostu zostały zerwane.

Stypendja dla byłych żołnierzy pragnących zostać zawodowymi rolnikami.

Zarząd główny centralnego Związku osadników wojskowych postanowił ufundować stypendja dla byłych żołnierzy, pragnących pojąć zawódowe wykształcenie rolnicze.

Ponieważ uczęszczanie do normalnych szkół rolniczych przedstawia dla b. żołnierzy pracujących za robkowo, wiele trudności, przeto Związek osadników postanowił stypendja przyznać uczniom korespondencyjnych kursów rolniczych im. Staszica.

Uczelnia ta kształci swych uczniów przy pomocy drukowanych wykładów, przysyłanych pocztą.

O stypendja ubiegać się mogą żołnierze, którzy brali udział w walkach o niepodległość w latach 1914—1920.

Afera w Kasie Oszczędności.

Z Krakowa donoszą: W związku z kontrolą przeprowadzoną w podgórskiej Kasie Oszczędności stwierdzono, że dyrekcja tej kasy a szczególnie dyrektor Karol Łuczko aptekarz z Podgórzka i prawny doradca tej instytucji adwokat Józef Emilewicz przekroczyli swoje uprawnienia statutowe i narazili kasę na takie straty, że był jest zachwiany.

Wydział kasy za zgodą komisarza rządu Rawskiego zawiesił w czynnościach dyrektora Łuczkę i wytoczył mu dochodzenia dyscyplinarne.

W aferę tą wmięszane są firmy Chaim Breis i właściciele młynów Tejjer i Krumholz w Skotnikach, za których gwarantowała podgórska Kasa Oszczędności, przy zaciąganiu pożyczek dolarowych.

Nowy dyrektor akcyz i monopol.

Dyrektorem akcyz i monopolu w Ministerstwie Skarbu został p. Kwiatkowski, dotychczasowy nacelnik wydziału lwowskiej Izby Skarbowej.

Nowi generałowie.

Pan Prezydent Rzplitej podpisał nominacje następujących pułkowników na generałów brygady pp. Michała Zienkiewicza, Franciszka Wolf Sznajdera, Juliusza Holmera i Mieczysł. Wiszniewskiego.

O paszporty do Niemiec.

W odpowiedzi na interpelację kilku posłów w Sejmie pruskim w sprawie wprowadzenia udogodnień paszportowych między Polską a Niemcami, odpowiedział pruski minister spraw wewnętrznych, że sprawa ta jest jednym z punktów, rozważanych w toczących się rokowańach handlowych polsko-niemieckich.

Sprawy polityczne.

Wielki wzrost okrętów motorowych w Anglii.

Miesięcznik, poświęcony przemysłowi budowy okrętów „The Motor Ship” podaje ciekawą statystykę z której wynika, że pojemność okrętów motorowych, wybudowanych w dokach angielskich w ciągu r. 1925 wynosi z górą milion ton, co przenosi trzykrotnie tonaż okrętów, wybudowanych w ciągu dwu lat ubiegłych. Do cyfr tych miesięcznik dodaje uwagę, że tak wielka ilość wypuszczonych przez stocznie angielskie statków w okresie dla życia gospodarczego niepomyślnym, wskazuje na szybki rozwój budownictwa okrętów motorowych.

Zrabowany klasztor rosyjski.

W środkoworosyjskim mieście Kaszyr doszło w ubiegłych dniach do starcia między oddziałem milicji a bandą rabusiów, która od dłuższego czasu teroryzowała całe miasto. Bandyci zrabowali także między innymi żeński klasztor kaszyski. Zakonnica Platonada, licząca lat 112 stawiała im opór sądząc, że bandyci uszanują jej wiek i nie zrabują klasztoru. Została jednak bez litości powalona na ziemię i zabita. Gdy wreszcie banda zrabowała i mieszkantkę członka kolegium kaszyskiego GPU. (państwowej administracji policyjnej) Friedmanna, i zabita jego żonę, milicja otrzymała rozkaz rozpędzenia natychmiast bandy. W utarczce zabito kilka bandytów, czterech schwytano.

Sprawa mieszkań w Wiedniu.

Według najnowszego rozporządzenia burmistrza miasta Wiednia należy wszystkie wolne mieszkania, umeblowane i nieumeblowane, zgłaszać w przeciągu trzech dni do biura mieszkaniowego gminy Wiednia, które adresy tychże mieszkań podawać będzie do wiadomości publicznej. Przewidziane są kary za niestosowanie się do tego rozporządzenia.

Z kongresu rosyjskiej partji komunistycznej

W Moskwie zakończył się kongres rosyjskiej partji komunistycznej. Dokonano wyboru komitetu centralnego, składającego się z 63 członków. Do komitetu tego weszli między innymi: Stalin, Ryków, Tomski, Kalinin, Bucharin, Cziczerin, Trocki, Kamieniew, Krasin, Sokolnikow, Zinowiew i Rakowski.

Burza w zatoce gdańskiej.

W zatoce gdańskiej szalała tak silna burza, że stojący na kotwicy w porcie gdańskim statek francuski „Chateau Lafite” zerwał się z kotwicy. Wzwezano na pomoc 4 holowniki z trudem uratowały go od dalszego niebezpieczeństwa.

Pogrom żydów w Moskwie.

Z Rygi donoszą, że przed kilkoma dniami w śródmieściu Moskwy na placu Lubińska doszło do pogromu żydów. Tysiące moskwan rzuciło się na sklepy żydowskie, rozbijając urządzenia i rabując towary. Porządek zaprowadził kozacy, 30 osób zostało złej lub ciężej rannych, odbyły się liczne aresztowania.

Ujęcie fałszerzy banknotów w Bułgarii.

Sensacją ostatnich dni jest ujęcie grupy fałszerzy banknotów, która produkowała w pokaznych ilościach bułgarskie banknoty, opiewające na 5.000 lewów, oraz noty dolarowe. Na ślad fałszerzy natrafiono po długich poszukiwaniach. Fałszowanie banknotów finansowała spółka akcyjna austriacko-bułgarska, której twórcą i kierownikiem był niejaki Mikołaj Pecow, Macedończyk, były właściciel hotelu, który na pierwsze koszty instalacji oddał wielką sumę. Głównymi uczestnikami organizacji byli: obywatel austriacki J. Kostka, inżynier Karol Wondrak i Jędrzej Surz, oraz urzędnicy bułgarskiego Banku Narodowego Daulow, Balabanow i Dragojew. Fałszerze zamówili w Niemczech specjalny papier na banknoty, dalej maszyny i inne środki techniczne. Pierwsze próby fałszowania dolarów nie udały się i dlatego fałszerze wyrabiali pierwotnie 5000 banknotów bułgarskie, które puszczali w obieg częściowo w Bułgarii, częściowo zaś w Wiedniu. Wszyscy fałszerze są już w rękach policji.

Zamach komunistów w Rydze.

W Rydze został wykryty na szeroką skalę zakrojony zamach komunistyczny. Wielu komunistów, wśród których przeważa element rosyjski, aresztowano. Badani w urzędzie policyjnym przyznali się do winy, objaśniając, iż na pierwszym planie było zajęcie koczarskiej i arsenału i rozbrojenie oficerów. Następnie miało odbyć się pałac prezydenta Rzeczypospolitej, ministerstwa i gmach komendy policji. Rosjanie grali pierwszoplanową rolę w organizacji.

Exkajzer Wilhelm występuje w filmie.

„Neue Freie Presse” donosi z Londynu, że po licznych usłówniach udało się znanej, wytwornej filmowej „Pate” pozyskać byłego cesarza Wilhelma do wystąpienia w filmie, który przedstawiłby całodzienny tryb życia ekscesarza w Doorn.

Film ten wyświetlała firma „Pate” dla przedstawicieli prasy.

Nowy zatarg grecko-jugosłowiański.

Wiedeński „Tageblatt” donosi, że stosunki grecko-jugosłowiańskie stają się z dniem każdym coraz bardziej napięte.

Rząd grecki wystosował znów notę do rządu jugosłowiańskiego w sprawie wielkiego zebrania przeciw greckiemu w Monasterze, na którym przemawiali przedstawiciele rządu.

Stelger w drodze do Londynu i Ameryki.

Stanisław Stelger wygłosił we Wiedniu odczyt o swoich przeżyciach w więzieniu.

Z Wiednia udaje się Stelger do Londynu i Ameryki.

Skarlatyna będzie wytępiona.

„Vossische Zeitung” donosi, że amerykański doktor Jerzy Dick i jego żona, Dr. Gladys z Chicago odkryli nową szczepionkę przeciwko skarlatynie, która, zdaniem prof. Friedmanna, jest jednym z najskuteczniejszych odkryć bakteriologicznych. Badaczom

amerykańskim udało się również odkryć zarazek szkarlatynny. Zarazki mieszcza się obok streptokoków, osiadających u chorego na szkarlatynę na migdałach, wywołując ich zapalenie. Doświadczenia ze szczepionką dały doskonałe wyniki. Dr. Friedman sądzi, że dzięki tej szczepionce będzie można szkarlatynę nie tylko wyleczyć, ale również i wytepić całkowicie.

Wiadomości kościelne.

Belgia.

Stan zdrowia kardynała Merclera, który przed kilkoma dniami lekko zanemógł, jest całkowicie pomyślny.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 5 stycznia 1926 r.

Dziś:	Telesfor, pp. m.; Szymon Słupnik, w
3. 1. 26.	Słońca wschód 8.13 zachód 15.58
	Księżyc wschód 22.41 zachód 11.20
Jutro:	Gaspar, Melchior, Baltazar, Meljanisz.
6. 1. 26.	Słońca wschód 8.13 zachód 16. 0
	Księżyc wschód 23.49 zachód 11.39
Pojutrze:	Lucjan i Julian; mm.; Teodor w;
7. 1. 26.	Słońca wschód 8.12 zachód 16.01
	Księżyc wschód — zachód 11.58.

— **Porządek nabożeństw w farze, w święto Trzech Króli.** 5. 1. br. o godz. 5 po poł. spowiedź. 6. 1. br. o godz. w pół do 8 Msza święta, 3/9 nabożeństwo niemieckie, o w pół do 11 suma z polskim kazaniem. Kolekta na misję afrykańską. O godz. 3 nieszpory polskie.

— **Pierwsze posiedzenie nowej Rady Miejskiej** odbyło się wczoraj w ratuszu, przy udziale wszystkich członków Magistratu i radnych. Podczas wyboru przewodniczącego przewodniczył obradom najstarszy wiekiem p. Zabołotski.

Przewodniczącym Rady Miejskiej wybrano p. adw. Kopickego 16 głosami przeciwko 14, zastępując ks. Wagnera.

T. zw. partja obywatelsko-polska (nr. 5) i partja kolejarska (nr. 4) zawarły umowę z partją niemiecką. Mając jeden głos przeważają partje te głosowały zgodnie i przeprowadziły co chciały.

Do Sejmiku Powiatowego wybrani zostali pp.: adw. Kopiccki, Karol Stamm, Steinhilber, Kaletta, Skwierawski i Bembenek.

Obszerniejsze sprawozdanie dla braku miejsca zamieścimy w następnym numerze.

— **Zebranie Tow. Mężczyzn-katolików** odbyło się wczoraj o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Czarnieckiego. Zebranie zagaik zastępca przewodniczącego p. naczel. Retz pochwaleniem Pana Boga. Poczem odśpiewano kolendę „Gdy się Chrystus rodzi”. Treściwy wykład o „kościelnie narodowym” wygłosił ks. prob. Makowski, przedstawiając organizację tegoż i jego rozwój w Polsce.

W dyskusji zabrali głos: p. dyr. Piotrowski wspominając o marjawitach, których sekta zanikła zupełnie, jak również o antypaństwowości działalności hodowców, p. insp. Grochowski proponujący uchwalenie rezolucji. Na propozycję p. naczel. Retza uchwalono za łożyc kasę pogrzebową pobierając 30 gr. składki, a wypłacając 75 złotych rodzinie zmarłego.

Statut kasy pogrzebowej opracuje zarząd wraz z ławnikami. Następnie przystąpiono do zapisywania nowych członków, których zgłosiło się dość dużo. Poczem zebranie zamknięto.

— **Instruktorka kroju**, wysłana przez Pomorską Izbę Rolniczą, otwiera w Chojnicach w sali szkoły powszechnej bezpłatny kurs kroju i szycia. Panie, chcące korzystać z tego kursu, mogą wpisywać

się w czwartek d. 7 bm. od godz. 10—12 i od 2—4 w sali szkoły powszechnej.

— **W ostatniej chwili** przypominamy o wykładzie p. Cezarego Kreczy, urządzanym staraniem Tow. Zgoda w środę, dnia 6 bm. o godz. 4 po poł. w sali hotelu „Centralnego”.

— **Losowanie Premjowej Pożyczki Dolarowej.** Dnia 2 go stycznia w sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbyło się losowanie 5%, ej Premjowej Pożyczki Dolarowej.

Wylosowaniu podlegała jedna premja za 8 tysięcy dolarów, jedna premja za 3 tysiące dolarów, dziesięć premji po 1000 dolarów i 40 premji po 100 dolarów. Ogółem wylosowano 62 premje na sumę 25 tysięcy dolarów.

Premja 8 tysięcy dolarów padła na Nr. 992.997, 3 tysiące dolarów padło na Nr. 216.457.

Po 1000 dolarów padło na Nr. Nr.: 10.681, 167.965, 281.125, 283.429, 377.796, 507.246, 509.146, 509.867, 536.767, 723.967.

Po 160 dolarów padło na Nr. Nr.: 10.895, 22.931, 59.951, 75.922, 76.441, 127.440, 204.087, 217.808, 243.211, 263.970, 306.633, 321.490, 373.025, 435.749, 442.264, 451.502, 502.784, 516.365, 567.008, 571.582, 6. 8.142, 609.621, 628.985, 629.138, 631.689, 639.764, 665.330, 700.177, 769.686, 790.436, 821.954, 841.148, 854.487, 864.769, 864.269, 871.157, 872.517, 982.446, 942.805.

Następne ciągnięcie drugiej serii 5 procentowej pożyczki dolarowej odbędzie się dnia 1 marca r. b. z główną wygraną 40.000 dolarów.

— **Podwyższenie ceny papierosów.** Państwowy monopol tytoniowy zrobił „gwiazdkę” noworoczną palaczom i podniósł ceny najbardziej rozpowszechnionych gatunków papierosów i tytoniu o przeciętnie 25 proc. Jak na głodowe i obniżone budżety różnych pracowników umysłowych i niemuślowych, jest to niespodzianka dość przykra. Zdjaje się, że na tej ostatniej podwyżce ceny papierosów zarobi nietylko sam skarb państwa, lecz i różni „wtajemniczeni”.

Jakżeż może być u nas dobrze, kiedy przedsiębiorstwa państwowe wyszukują spadek złotego i podnoszą ceny, podczas gdy innym tego czynić nie wolno! Jestto wprost nie do uwierzenia, że za tytoń wprost skandaliczny trzeba płacić niesłychane ceny.

— **Baczność ubezpieczeni!** Istniejący przy Min. skarbu państwowy urząd kontroli ubezpieczeń wzywa obywateli polskich, ubezpieczonych w holenderskim towarzystwie Allgemeine Maat schappij vor Levensverzekering en Lifrant (Niederlandische Lebensversicherungsgesellschaft), znajdującym się w likwidacji, do niezwłocznego zgłoszenia urzędowi swych pretensyj do wspomnianego towarzystwa z tytułu umów ubezpieczenia na życie. Pisma należy kierować pod adresem: Ministerstwo skarbu, państwowy urząd kontroli ubezpieczeń, Warszawa, Miodowa 11.

— **Targ tygodniowy z dnia 5 stycznia.** Żądano następujące ceny: masło 2.80—3.00 zł funt, jajka 4.50—5.00 zł. mendel, wieprzowina 1.20—1.40 zł, skopowina i cielęcina 1 zł. za funt, wołowina 1.00—1.30 gr., mięso siekane 1.50 zł, świeża słonina —1.80 zł., wędzona słonina 1.90 zł, tój 120 zł, żywe gęsi 7—8 zł. za sztukę, kury 3.50—4.00 sztuk, kiełbasa krwawa i wątróbiana —1.00 zł., mięsna 1.40 zł., plotki 40-70 gr funt, mareny 80 gr, okonie 60—80 gr, szczipaki 110 gr, miętusy 1 zł., liny 1.20 zł., węgorze 1.80 zł, indyki 8—10 zł. za sztukę, kaczkę 2.80-3.50 zł. za szt., kartofle 3.00—0.00 zł. ctr, drzewo 9—12 zł. furka, prosięta 35—48 zł. za parkę, żyto 12.25, owies 13.50.

Kronika prowincjonalna.

— **Pawłowo.** Dekretem z dnia 10. 11. 25 r. zamianował pan Wojewoda Pomorski dotychczasowego komisarzycznego zastępcę wójta pana Marjana Lan-

Bunt Chmielnickiego.

74) Powieść historyczna.

Dąb zrosły z dwóch potężnych drzew, ostaniał środkową wkleśłością rycerza — z przodu zaś, kto się zbliżył na długość miecza, marł, nie wydawszy nawet krzyku. Nadludzka siła pana Podbipięty zdawała się wzrastać jeszcze z każdą chwilą.

Widząc to, rozwścieczona orda spędziła kozaków — i naokół rozległy się dzikie wołania:

— Uk! uk!

Wówczas na widok łuków i strzał wyspanych z koczanów pod nogi, poznał i pan Podbipięta, że zbliża się godzina śmierci i rozpoczął litanję do Najświętszej Panny.

Uczyniło się cicho. Tłumy zatrzymały dech, oczekując, co się stanie.

Pierwsza strzała świsnęła, gdy pan Longinus mówił: „Panno wstawiona” — i utkwiła mu w ramieniu. Słowa litanji mieszały się ze świstem strzał.

I gdy pan Longinus powiedział: „Gwiazdo zaranna!” już strzały tkwiły mu w ramionach, w boku, w nogach... Krew ze skroni zalewała mu oczy i widział już jak przez mgłę łukę, Tatarów, nie słyszał już świstu strzał. Czuł, że słabnie, że nogi chwieją się pod nim, głowa opada mu na pierś... nakoniec ukląkł.

Potem na pół już z jękiem powiedział pan Longinus: „Królowo Anielska!” — i to były jego ostatnie słowa na ziemi.

Aniołowie niebiescy wzięli jego duszę i położyli ją jako perłę jasną u stóp „Królowej Anielskiej”.

Drugii bohater.

I.

Szósty już tydzień oblegał Chmielnicki wraz z ha-nem Zbaraż, broniony z rozpaczliwą odwagą przez garść polskiego rycerstwa przeciw setkom tysięcy nieprzyjaciół. Lecz obecnie straszniejszy wróg, niż nieprzeliczone zastępy Kozaków i Tatarów zagrażał obłą-zonym; widmo śmierci głodowej, jak złowróżbny ptak unosiło się nad nieszczęsnym okopem.

To też bohaterka odwaga pana Longina Podbipięty, który ofiarował się przedrzeć przez tabory nieprzyjacielskie z wieścią do króla o rozpaczliwym położeniu Zbaraża, przejął serca rycerzy uwielbieniem dla szlachetnego bohatera, oraz nadzieją, że król za-wiadomiony przez niego, przybędzie pierw, niż śmierć głodowa z odsieczą.

Na drugi dzień rano, po wyjściu pana Longina z obozu, stał na wałach pomiędzy żołnierzami pan Wołodjowski i Zagłoba, spoglądając pilno ku tabo-rowni, od którego strony zbliżyły się masy chłostwa. Skrztetuski był na radzie u księcia, oni zaś korzystając z chwili spokoju, rozmawiali o dniu wczorajszym, o wyjściu zaccnego przyjaciela i o tym ruchu w taborze nieprzyjacielskim.

— Nic nam to dobrego nie wróży — rzekł Za-głoba, ukazując czarne masy, idące na kształt olbrzymiej chmury.

— Pewno do szturmów zaś ruszą, a tu już ręce nie chcą chodzic w stawach.

— Gdzieby tam zaś miał być szturm przy dniu jasnym, o tej porze! — rzekł masy rycerz. — Nie uczynią nic więcej, jeno zajmą nasz wczorajszy wał

i znów kopycować się będą od niego i strzelać przytem od rana do wieczora.

— Moznaby ich dobrze z armat przepłoszyć.

Wołodjowski zniżył głos:

— Prochów skąpo — rzekł. — Przy takim ekspensie podobno już i na sześć dni nie starczy. Ale w tym czasie pewnie król nadciągnie.

— Niechże się już dzieje, co chce, aby nasz pan Longin, nieobozątko, przedostał się szczęśliwie. Przez całą noc spać nie mogłem, tylko o nim myślałem, a com się zdrzemnął, tom go w opresji widział, i taki mnie żał brał, że aż poty na mnie były. Najlepszy to człowiek, jakiego w Rzeczypospolitej możesz znaleźć, z latarnią przez trzy roki i sześć niedziel chodząc.

— I czemuś tu waćpan zawsze z niego dowo-rował?

— Bo gęba we mnie paskudniejsza od serca. Ale już mi go, panie Michale, nie zakrwawiaj wspomnieniem, gdyż i tak wyrzuty sobie czynię, a broń Boże jakiego przypadka na pana Longina, tobym do śmierci chyba nie miał spokoju.

— Już też tak dalece się waść nie gryź. Nie miał on nigdy do waści żadnego rankoru i słyszałem jak sam mówił: „Gęba hadka, serce łotwie.”

— Dajeś mu Boże, zdrowie przyjacielowi za-cnemu! Nigdy on po ludzku nie umiał mówić, ale setnie takowe niedostatki wielkimi cnotami nagradzał. Co myślisz, panie Michale? zali przeszedł szczęśliwie?

— Noc była ciemna, a chłopci po kłęsce, straszliwie fاتیgati (zmęczeni). U nas dobrych strażni nie było, a cóż dopiero u nich.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wyroby koszykowe poleca w wielkim wyborze

Ludwik Rasch

Komplety, garnitury całkowite lub też oddzielne.

Kosze do podróży, walizy, kosze do bielizny, kosze do miasta, kosze do papieru i stołeczki do szycia.

Mebelki koszykowe jako to, krzeselka, stolki, taboretki, ławeczki i kosze do kwiatów.

gnera z Pawłowa stałym wójtem na obwód Pawłowo, a pana Jana Głowczewskiego z Lipienicy stałym za stępcą wójta na tenże obwód.

Ogorzeliny. Dekretem z dnia 10 11 25 r. zamianował pan Wojewoda Pomorski dotychczasowego komisarzowego wójta pana Adama Wolszlegiera z Coldanek stałym wójtem na obwód Ogorzeliny, a pana Franciszka Marcinkowskiego z Ogorzelin stałym zastępcą na tenże obwód.

Skarszewy, pow. kościerski. (Gwiazdka w szkole). Pamięć o tegorocznej wigilii Bożego Narodzenia pozostanie zapewne na długo niezatartą w myśli naszych malców (czytaj: dzieci szkolnych). Urządzono 18 wójtem tymże z inicjatywy pp. nauczycieli w dniu 24 grudnia wspólny wieczór wigilijny.

Dzieci i rodzice (ci drudzy niestety niezbyt licznie) zebrały się wieczorem w gmachu szkolnym. Tu odegrały dzieci odpowiadającej chwili spektakl. Następnie zgromadzeni przy słicznie przystrojonej, przy blasku palących się świec złotem migającej chojnice — chór dzieci pod batutą naucz. p. Beggera odśpiewał na głosy bardzo udatnie kilka kolend. Zwłaszcza podziwiano się kolendę na chór mieszany: „Bracia patrzcie jeno”. W końcu przybrany gwiazdorz rozdawał dzieciom pierniki itp. gwiazdkowe łakocie.

Zaczynając należy że wieczór wypadł nadszpodziewanie „wywierając tak na młodych jak i starszych wielkie wrażenie, za co należy się organizatorom wieczoru podziękować.

Skarszewy, pow. kościerski. (Ożywna działalność „Sokoła”). Od blisko dwóch lat nie dające o sobie ni znaku życia miejscowe Tow. Gimn. „Sokół” zbudziło się ostatnio z letargu i oddaje się gorączkowo swym zadaniom. Stało się to zwłaszcza za staraniem ochotnego do pracy sokołej naczelnika gniazda p. Fijała.

Cwiczenia odbywają się trzy razy w tygodniu. Zainteresowanie u członków wielkie. Oby to jak najdłużej utrzymało się przy życiu!

Jak chodzą postuchy zamierza tow. w dniu 6 stycznia wystąpić przed publicznością. Spodziewać się należy, że tak jak w dawniejszych swoich występach tak i w mającym nastąpić okaze się tow. znakomicie. Oby no tylko publiczność doceniła świętą rolę tow. sokolego i stawiała się licznie.

Skarszewy. (Zniknięcie śniegu). Ma się obecnie wrażenie, jakoby się żyło w miesiącu marcu wzgl. kwietniu. O ile przed dwoma dniami ziemię odkrywał biały całun śniegu, to dziś gdzieś tam tylko widnieją na polach białe plamy śniegu. Pewnie że nikt nie zateknie za śniegiem i zimą, chyba nasi malcy, albowiem sport saneczkowy poszedł sobie w zaświaty.

Chełmno. (Morderstwo.) Sasładom 70 letniej staruszki panny Grunenberg zamieszkałej przy ul. Poprzecznej 15 podpadło, iż ta od kilku już dni nie opuszczała swego mieszkania, co naprowadzało na przypuszczenie, iż staruszkę spotkało jakieś nieszczęście. Ponieważ drzwi do mieszkania jej zastano zamknięte, a z wnętrza na kółkach do drzwi nikt się nie odzywał, posłano po policję. Tej, po otwarciu drzwi przez śluszarza przedstawili się groźny widok. Zastano staruszkę skrępowaną rękami z rękami wepchniętym głęboko do ust, martwą. Zachodzi tu niewątpliwie morderstwo w zamiarach zabunku, zaczem przemawiały powtórzenie szuflady komód i chaotyczny nieład w mieszkaniu. Morderstwo popelniono prawdopodobnie w wigiliję Bożego Narodzenia. Sprawców strasznej zbrodni tej nie zdołano aż dotąd wysledzić. Policja miejscowa jest jednakże na tropie zлочyńców.

Z dalszych stron.

Piotrków. (Stracenie morderców.) Piotrkowski Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego w Tomaszowie Mazowieckim, wyrokiem z dnia 29 grudnia rb. skazał na moey art. 51 p. 1, 2 i 3 i 455 p. 12 KK. na karę śmierci mieszkańców wsi Zaznówka, w powiecie Brzezińskim, Jana Pietranka, lat 26 i Stanisława Klejnika, lat 20, za to, że Pietranek, działając z chęci zysku, namówił Klejnika do zabicia w dniu 14 grudnia rb. ojca swego, sołtysa owej wsi śp. Stanisława Pietranka i dał wiu w tym celu siekiere, którą następnie Klejnik zamordował Pietranka i zabrał mu portfel z pieniędzmi.

Obrofcy skazanych złożyli w ich imieniu prośby o ulaskawienie. Sąd i prokurator wydadli opinię nieprzychylną ze względu na charakter czynu karygodnego odnośnie do Pietranka (ojcobójstwo) i duże napięcie zlej woli, oraz okrucieństwo co do Klejnika, który leżącemu już na ziemi denata uderzył kilkakrotnie siekiereą po głowie i twarzy.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej z przysługującego Mu prawa taski nie skorzystał, wobec czego wyrok w dniu następnym został wykonany.

Warszawa. (Utonięta w wannie). W zakładzie kąpielowym przy ulicy ks. Skorupki, kąpiąca się w wannie 60-letnia Aleksandra Kuczevska, krawcowa, zasnęła nagle, straciła przytomność i wpadła do wody i utonęła. Ody służba zakładu otworzyła drzwi

łazienki, zastała Kuczewską już martwą, leżącą na dnie wanny.

Warszawa. W poniedziałek w nocy nastąpił ogromny przypływ wody w Wiśle. Poziom wody w jednej godzinie podniosł się o cały metr. Rozległ się donośny huk i lody ruszyły. Przez całą noc woda ustawicznie przybierała. Powodem tego jest odwilż i wielkie deszcze w górnym biegu rzeki.

Kraków. (Wstrząsająca zbrodnia na tle rabunkowym). Krótko trwającą ciszę w krakowskiej kronice policyjnej przerwał ohydny napad rabunkowy.

Do mieszkania Olgi Porębskiej, kasjerki ceglarni Reiner z Płaszowie, wtargnęło wieczorem 4 bandytów ze znanym opryskiem Stanisławem Zielińskim na czele.

Operację tę rozpoczęli od syna Porębskiego Karola, którego ugodzili w głowę, ubezwładniając go w ten sposób, poczem to samo zrobili z jego matką.

Na krzyk napadniętych nadbiegła służąca Ziarnowska i najbliżsi sąsiedzi Mikołaj i Jadwiga Musielkowie. Bandyci rzucili się na nich, zadając im szereg ciężkich ran.

Po steroryzowaniu napadniętych, rozbili kufer, skąd zabrali kasę wraz z gotówką.

Musieli zmarł niebawem wskutek otrzymanych ran w drodze do szpitala, a żona jego zmarła w czasie operacji.

Porębska i jej syn Karol, który otrzymał ciężką ranę na głowę, walczą ze śmiercią. Po dokonaniu zbrodni bandyci zbiegli.

Posięg zarządzony przez policję był skuteczny. Zdołano aresztować Stanisława Zielińskiego, Jana Wójtowicza i Piotra Dzekdziarza. Za 4 bandytami policja czyni poszukiwania.

Sprawcy tego ohydneho napadu nie staną przed sądem doraźnym, ponieważ jak wiadomo, sądy te zostały ostatnio zniesione na terenie Małopolski.

Łódź. (Żywa pochodnia.) P. Mańska udała się do miasta pozostawiając w domu troje nieletnich dzieci. Dzieci pozostawione bez opieki poczęły się bawić, zaś 5 letnia Genia zajęła się zabawą w rozpalanie ogniska. Skutki były fatalne. Nieostrożność spowodowała, że ubranie Geni zapaliło się, a po chwili cała ona stanęła w płomieniach. Pozostałe dzieci widząc palącą się siostrę podniosły alarm. Zwabieni krzykiem sąsiedzi pospieszyli z pomocą, a widząc biegnący po mieszkaniu ślup ognia, narzucili na płonąca dziewczynkę szmaty. Ogień ugaszono, lecz ofiara nieostrożności uległa silnemu poparzeniu. Zawezwany lekarz pogotowia po udzieleniu natychmiastowej pomocy odwiózł nieszczęśliwą dziewczynkę do szpitala w stanie groźnym.

Rozmaitości.

Nieoczekiwany spadek.

„Prager Tageblatt” podaje ciekawe szczegóły o szczęśliwych spadkobiercach, którzy nagle otrzymają 100 milj. koron złotych.

W roku 1846 wyemigrował ze Słowacji ubogi pomocnik handlowy Leopold Weisberger i nie dawał o sobie zupełnie znaku życia. Dopiero w roku 1906 otrzymał w Budapeszcie jeden z jego krewnych wiadomość za pośrednictwem ministerstwa spraw zagranicznych, że Leopold Weisberger zmarł 6 czerwca 1888 w Coulbournu w Australji, zostawiając w spadku pola naftowe, kopalnie miedzi i inne przedsiębiorstwa przemysłowe, nie uzoynwszy jednak testamentu. Krewnym zmarłego kazano zgłosić pretensji do spadku, który oceniano na 15 milionów funtów szterlingów. Pertraktacje przeciągnęły się do końca wojny światowej. Dopiero teraz zostanie wypłacona budapeszteńskim krewnym zmarłego bogacza kwota 120 milionów koron w zlocie. Wśród spadkobierców znajdują się także jakiś dozorca garbarni, który na dziesięcioro dzieci otrzyma 24 milionów koron w zlocie.

Ostatnie telegamy.

Gen. Plastiras stanie przed radą wojenną.

„Matin” donosi z Aten za prasą grecką, że najwyższa rada wojskowa, wychodząc z założenia, iż gen. Plastiras jest odpowiedzialny za klęskę poniesioną przez armję grecką w Anatolii w roku 1922, postanowiła postawić b. dyktatora przed radą wojenną.

Szkanie posłów komunistycznych we Francji

Z Paryża donoszą, że posłowie komunistyczni Cachin i Doriot szkani zostali z powodu podburzania żołnierzy francuskich w Maroko na 13 miesięcy więzienia oraz na karę grzywny w wysokości 3 tysięcy franków.

Skutki powodzi w Niemczech.

Jak donoszą z rozmaitych miejscowości woda zaczyna tam opadać. Szkody, wyrządzone wylewami, nie są jeszcze obliczone. Pruskie ministerstwo przyznało 500 tys. mk. zł. jako pierwszą pomoc dla powodzian.

Złota trumna Faraona.

Z Kairo donoszą, że przywieziono tam z Luxor złotą trumnę Tutankhamena. Trumna ta, wystawiona zostanie w najbliższych dniach na widok publiczny w muzeum narodowym egipskim. Trumny strzeże bez przerwy silna warta.

Liczba traktatów Ligi Narodów.

W ciągu r. 1925 Sekretariat Ligi Narodów zarejestrował, zgodnie z art. 18 paktu Ligi, 248 traktatów umów i układów. Ogólna liczba zarejestrowanych przez Ligę Narodów, od chwili założenia, traktatów międzynarodowych wzrosła do 1043.

Jubileusz Banku Rzeszy.

Bank Rzeszy obchodził 50 lecie swego istnienia.

Nieszczęście kolejowe.

„Neue Freie Presse” donosi z Monachjum, że pociąg pospieszny Insbruck—Monachjum zderzył się z pociągiem osobowym koło miejscowości Rosenheim, przyczem 2 osoby odniosły lekkie rany.

Trzęsienie ziemi we Włoszech

We Włoszech odczuło trzęsienie ziemi, mające kierunek pionowy w Wenecji, Tryjeście, Udine, Weronie, Cadore i Rawennie. Trzęsienie ziemi nie wyrządziło żadnej szkody.

Komisja słowacka.

Z inicjatywy słowackich posłów socjalno-demokratycznych powstanie w sejmie i senacie czeskim specjalna komisja słowacka, która będzie ciałem doradczym rządu w sprawach, dotyczących Słowaczyny.

Awans gen. von Seeckta.

Prezydent Rzeszy niemieckiej zamianował szefa dowództwa armji, gen. piechoty von Seeckta, generałem pułkownikiem.

Zawalenie się trybuny.

Na turnieju kwiatowym w Pasadame w Kalifornji zawaliła się trybuna, na której znajdowało się 500 osób. 250 osób zostało ciężko rannych.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Tow. Gimn. Sokół w Chojnicach. Roczne Walne Zebranie członków Tow. Gimn. Sokół odbędzie się dnia 10 stycznia b. r. o godz. 4 po poł. w lokalu hotel Priebie. W razie braku kompletu następnego o godz. 4 30. Zarząd.

Brusy. Dnia 10 stycznia 1926 r. o godz. 4-ej po południu odbędzie się doroczne posiedzenie Zawodowych Leśników Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Chojnicki w Brusach na sali pana Przewoskiego. Liczny udział członków pożądanym. Przewodniczący.

Chojnice. Zebranie prezesów Kółek Rolniczych odbędzie się w sobotę dnia 9. I. 1926 o godz. 10 w lokalu p. Jazdzewskiego, na które zaprasza także członków. Zarząd.

Kłodawa. Walne roczne zebranie Związku Osadników Rolnych na Kłodawę, Powąki i Grunberg odbędzie się w środę dnia 6. I. 1926 r. o godz. 4 po poł. w lokalu p. Narlocha. Zarząd.

Chojnice. Zebranie miesięczne Tow. Pow. i Wójaków w Chojnicach odbędzie się w środę dnia 6 stycznia 1926 o godz. 19.30 w lokalu p. Jazdzewskiego.

Walne roczne zebranie zaś odbędzie się w dniu następnym to jest w czwartek dnia 7 stycznia o godz. 19.30 w lokalu p. Jazdzewskiego

Na porządku obrad Walnego zebrania jest między innymi obrót nowego zarządu.

O ileby się na wyznaczoną godzinę nie miała zebrać odpowiednia ilość członków potrzebna do powzięcia prawomocnie uchwał przewidzianych statutem, odbędzie się o godz. 20 w tym samym dniu drugie walne zebranie bez względu na udział ilości członków.

O kompletne przybycie wszystkich członków na oba zebrania uprasza.

„Wolność”

Zarząd.

Chojnice. Roczne walne zebranie niżej podpisanego towarzystwa odbędzie się w środę dnia 6 stycznia 1926 (św. 3 króli) o godz. 6-tej wieczorem w lokalu „Hotelu Priebie” przy następującym porządku: 1. Zagajenie, 2. Sprawozdanie zarządu: a) prezesa, b) sekretarza, c) skarbnika, 3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej, 4. Ustąpienie dotychczasowego zarządu, 5. Wybór marszałka i sekretarza walnego zebrania, 6. Wybór nowego zarządu, 7. Wolne wnioski do uchwał, 8. Zakończenie i przeczytanie protokołu.

Zwraca się uwagę na par. 11 ustawy w sprawie wniosków do uchwał, o ile nie będzie obecna ilość członków w myśl par. 11 ustawy odbędzie się pół godziny później ponowne zebranie bez względu na ilość obecnych członków.

Towarzystwo Kupców Samodzielnych.

Zarząd.

Chojnice. Zebranie Kółka podoficerów rezerwy odbędzie się w piątek dnia 8 bm. o godz. 20 u kolegi Ostrowskiego. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd.

Chojnice. Baczność Rodacy z Chojnic! Co to jest Państwo? Co jest samorząd, a co autonomia? i jaka różnica? Co to jest demokracja? a co liberalizm? itp.

Tow. Zgoda urządza na ten temat wykład popularno naukowy a więc nie partyjny w dniu św. Trzech Króli o godz. 4 popoł. w sali p. Januszewskiego hotel Centralny.

Prelegent p. Cezary Kreczy, były wice konsul polski w Essen.

O liczne przybycie na ten interesujący wykład uprasza urzędników i funkcjonariuszy państwowych i komunalnych, działaczy społecznych oraz wogóle wszystkich bez różnicy, którzy się interesują temi kwestjami. Zarząd.

Abonujcie Dziennik Pomorski

Dział gospodarczy.
Giełda Gdańska.
dnia 5 stycznia 1926 r.
100 zlot. 63.72 guld. gd

Kurs dolara w Warszawie.
dnia 5 stycznia 1926 r.
dolar 8 05 zł.

Poznańska giełda zbożowa.
Poznań, 4. 1. 1926 r.
Warunek: Handel hurt. fr. st. zał. ładunek wagi dostaw. zaraz za 100 kg. w złotych.
Zyto nowe 21.50--22.50 zł.
Pszensica 36.50--38.50

Jęczmień	22.00--24.00
Jęczmień brow.	27.00--29.00
Owies	23.50--24.50
Mąka żytnia 70 proc. wi. w.	34.50--35.50
Mąka żytnia 65 proc.	36.00--37.00
Mąka pszenna	57.00--60.00
Otręby żytnie	15.25--16.25
Otręby pszenne	17.50--18.50
Groch polny	31.00--32.00
Groch Victoria	42.00--46.00

Usposobienie: spokojne przy małych obrotach.

Koniec części redakcyjnej.
Redaktor naczelny: Leon Formański
Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Nieubłagany los wyrwał bardzo bolesną lukę w naszych szeregach. Wśród gorliwej pracy oddał ducha nasz dobry kolega współzawodzieńca

Fryc Büchner

dnia 4. stycznia 26 r.

Przez swoje miłe usposobienie był on przez wszystkich bardzo lubiany. Był on czynnym członkiem i wielkim miłośnikiem natury i popierał nasz sport. W ciężkim smutku stoimy nad jego mogiłą.

Cześć jego pamięci!

Klub Żeglarski, Chojnice.

Biuro moje przeniosłem
do ubikacji przy
ul. Młyńskiej nr. 22.
(obok gmachu Sądu.)
Behnke, adwokat.

Szczapy opałowe mp. zł. 8.50.
Walki opałowe mp. zł. 7.50.
sprzedają z mego podwórza. 2981
Jan Słomiński, Rytel.

Fabryka wód mineralnych w Brusach
jest zaraz na sprzedaż.
Reflektanci mogą się zgłosić dnia 12 bm. o godzinie 10 przedpoł. w kawiarni p. Willera.

Kalendarze Marjańskie
także i inne
poleca
Księgarnia „Dziennika Pomorskiego” Chojnice.

Kupuję wszelkie produkty rolne jak: żyto, owies, jęczmień i słomę
po najwyższych cenach.
Polecam węgiel górnośl., brykiety, drzewo opałowe w metrach
lub na żądanie krótkocięte, sruć, otręby po korzystnych cenach.
Na życzenie dostarczam wprost do domu.
Kloskowski, Chojnice Nowemiasto 20.

Co to jest Państwo?
Co to jest samorząd? a co autonomia? i jaka różnica? co to jest demokracja? a co liberalizm? i t. p.
Towarzystwo Zgoda
urządza na ten temat
wykład popularno-naukowy
(nie partyjny)
w dn. Trzech Króli o godz. 4 popoł. w sali p. Januszewskiego (Hotel Centralny.)
Prelegent: p. Cezary Kreczy, były wicekonsul polski w Essen
O liczne przybycie na ten interesujący wykład uprasza urzędników i funkcjonariuszy państwowych i komunalnych, działaczy społecznych oraz wogóle wszystkich bez różnicy, którzy się interesują temi kwestjami
Zarząd.

Szanownej publiczności z Chojnic i okolicy do łaskawej wiadomości, iż objąłem
skład fryzjerski
przy ul. Młyńskiej 19, dotąd przezemnie prowadzony, na własność.
Mojem staraniem będzie, szanowaną publiczność jak najrzetelniej i najlepiej obsłużyć i proszę o łaskawe zaufanie mi i poparcia mego przedsiębiorstwa.
Wykonuję wszelkie prace w mój zakres wchodzące, jak wyczesanie włosów, sporządzenie lasek itd. Kupuję po najwyższych cenach dziennych wyczesane włosy.
Z poważaniem
Klemens Kontek
Chojnice, ul. Młyńska 19.

Poszukuję od 1 4. 26.
kowala
Majętność Silno, 2982
Stenografji
wyucza wszystkich bezpłatnie, listownie:
Instytut Stenograficzny,
Warszawa, Mokotowska 39.

22. 12. 25 zgubiono w pociągu Chojnice — Laskowice
torebkę
z dowodem tożsamości osoby Nr. 19505 na imię **Gertruda Noerenberg.**
Znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem do stacji Leosia. 12

Dom
w Chojnicach
z chlewem, podwórzem na sprzedaż, cena 3500 zł.
Zgłoszenie przyjmuje **St. Jasnoch,** Chojnice ul. Strzelecka 2. 13

Osiedliłem się w Chojnicach
ul. Człuchowska 51
Dr. Pięłowski
lekarz.

SKŁAD
w centrum miasta w dobrym położeniu z towarami i urządzeniem składowem na sprzedaż. Objąć można za wpłatę 5—6 tysięcy złotych.
Mieszkanie wolne.
Oferty proszę składać do Dziennika Pomorskiego pod F. K. 14

ŁASICA
tresowana do polowania na sprzedaż. 18
ul. Dworcowa 5. I.

Zupełnie nowa sypialnia
imitacja dęb z prawdziwym marmurem tańszo na sprzedaż
ul. Rzeźalna 4. part. na lewo.

Uczniom
niższych klas gimnazjum jak szkoły Wydziałowej udzielam lekcji, oraz dozoruję przy pracach szkolnych. Gdzie wskaże eksp. Dz. P.
Poszukuję porządnej uczciwej
dziewczyny
od 15 stycznia. Gdzie wskaże ekspedycja Dzienn. Pomorsk. 21

Świeżo palona kawa
najlepszego gatunku ofiaruje
M. Graeber następcą
M. Urban
plac Jerzego.

1 lub 2 próżne pokoje
są do wynajęcia u **Billickiej,** 13 ulica Dworcowa 40. II.

Księgi kontowe
własnej fabrykacji
oddają po przystępnych cenach.
Maks Bennewitz,
handel artykułów piśmiennych
introligatornia i liniarnia.
Wzory do linjowania na miejscu.

PIANINA
pierwszorzędnej jakości z długoletnią gwarancją z własnej fabryki
oraz fortepiany i pianina słynnych firm zagranicznych poleca
B. Sommerfeld
Fabryka i hurtownia fortepianów w Bydgoszczy
tylko ul. Sniadeckich 56
tel. 883 zał. 1905 r.

Wyjazdy samochodowe
tak w otwartym jakoteż krytym wozie
załatwia o każdej porze po cenach niskich bezkonkurencyjnych
RICHARD GEHRKE
Centrala samochodów
Człuchowska 9. Chojnice Telefon 108.

